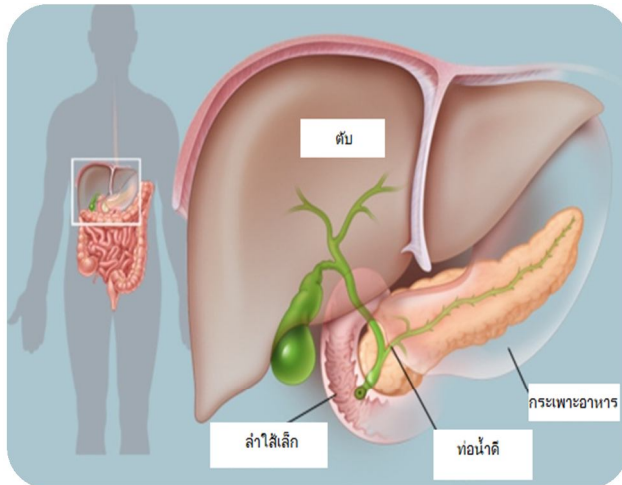

กายวิภาคของตับ

ตับของผู้ใหญ่ปกติจะมีน้ำหนักราว 1.3 ถึง 1.6 กิโลกรัม และมีจะลักษณะนุ่ม มีสีชมพูอมน้ำตาล ตับเป็นอวัยวะที่มีขนาดใหญ่มากที่สุดเป็นอันดับสองรองจากผิวหนัง ตับจะวางตัวอยู่ทางด้านขวาบนของช่องท้อง และอยู่ใต้กะบังลม นอกจากนี้บางส่วนของตับยังวางอยู่บนกระเพาะอาหาร ปลายทางด้านซ้ายสุดของตับจะชี้ไปทางม้าม และบนพื้นผิวด้านหน้าของตับยังมีถุงน้ำดีวางตัวอยู่อีกด้วย

ชนิดของเซลล์ในตับ

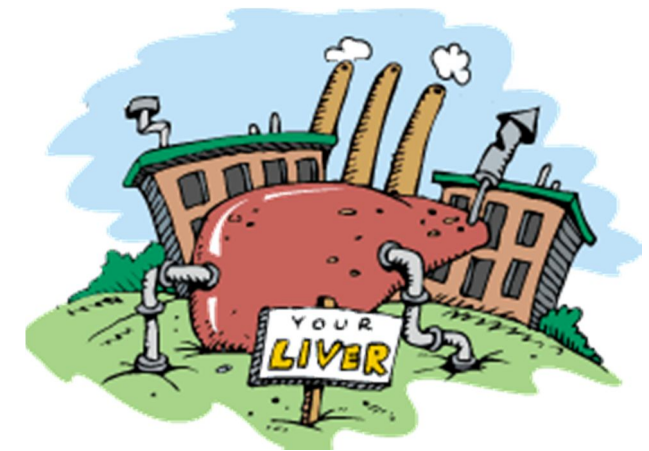
เซลล์ภายในตับส่วนใหญ่จะเป็น hepatocytes (ประมาณ 80%) ที่เหลือจะเป็น Sinusoidal hepatic endothelial cell , Kupffer cell และ hepatic stellate cell

การไหลเวียนของเลือดในตับ

1. ตับจะได้รับเลือดที่มีออกซิเจนสูงมาจาก hepatic artery
2. ตับจะได้รับเลือดดำมาจาก portal vein ซึ่งเป็นเส้นเลือดที่รวบรวมเลือดมาจากเส้นเลือดดำอีก 2 เส้นคือ superior mesenteric vein (นำเลือดดำมาจากลำไส้เล็ก ลำไส้ใหญ่ และตับอ่อน) splenic vein (นำเลือดดำจากม้าม) เลือดดำจาก portal vein ที่เข้าสู่ตับจะนำสารอาหารและสารเคมีที่ได้จากการดูดซึมในทางเดินอาหาร และผลผลิตจากการทำลายเม็ดเลือดของม้าม เข้าสู่กระบวนการต่างๆ ในเซลล์ตับต่อไป
3. ตับมีหลอดเลือดที่นำเลือดดำออกจากตับคือ hepatic vein ซึ่งจะเทเลือดเข้าสู่ inferior venacava

ระบบน้ำดีภายในตับ

น้ำดีจะถูกสร้างขึ้นจากเซลล์ตับแต่ละเซลล์และส่งออกมาจาก bile canaliculi ซึ่งจากท่อ bile canaliculi แต่ละท่อจะรวมกันเป็นท่อ hepatic bile ducts ซึ่งมีทั้งซ้ายและขวา แล้วจึงรวมกันเป็นท่อ common hepatic bile duct ซึ่งน้ำดีจากท่อ common hepatic bile duct นี้ อาจถูกส่งไปเก็บไว้ที่ถุงน้ำดีหรือส่งไปทางท่อ common bile duct ที่จะไปเปิดปล่อยน้ำดีออกสู่ลำไส้เล็กตอนต้น

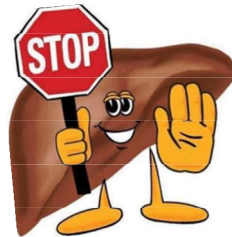
หน้าที่ของตับ

หน้าที่ต่างๆของตับจะอาศัยการทำงานของเซลล์ตับ ซึ่งมีหน้าที่ที่หลากหลาย ดังนี้

- ผลิตน้ำดี ซึ่งจัดเป็นหน้าที่หลักของเซลล์ตับ
- ควบคุมเมแทบอลิซึมของสารอาหารจำพวกคาร์โบไฮเดรต ได้แก่ การสังเคราะห์น้ำตาลกลูโคสจากกรดอะมิโน กรดแลคติก การสลายโมเลกุลของไกลโคเจน เพื่อผลิตน้ำตาลกลูโคสออกสู่กระแสเลือด การสร้างไกลโคเจนจากน้ำตาลกลูโคส
- ควบคุมเมแทบอลิซึมของไขมัน โดยเฉพาะการสังเคราะห์คอเลสเตอรอล และ ไตรกลีเซอไรด์
- ผลิตสารที่เป็นปัจจัยการแข็งตัวของเลือด
- แปรสภาพสารพิษและยาต่างๆให้อยู่ในรูปที่ร่างกายสามารถขับถ่ายออกไปได้ กระบวนการนี้เรียกว่า เมแทบอลิซึมของยา
- เปลี่ยนแอมโมเนียที่เกิดจากการสลายโปรตีนให้เป็นยูเรีย เพื่อนำออกทางปัสสาวะ
- เก็บสะสมวิตามินและแร่ธาตุ เช่น วิตามิน B12 เหล็ก และทองแดง

วิธีถนอมและดูแลตับ

- ฉีดวัคซีนป้องกันตับอักเสบบ
- ระวังการกินยา หรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ที่อาจมีผลข้างเคียงต่อตับ
- งดหรือลดการดื่มสุรา
- งดกินปลาดิบ เพื่อป้องกันพยาธิใบไม้ในตับ
- ลดหรือหลีกเลี่ยงอาหารซึ่งจะมี “อพลาทอกซิน”ปนเปื้อน

จัดทำโดย

นิตินแพทย์กลุ่ม 4 ห้อง 2

1. นส กาญจนา.	นาคมี	55460076
2. นสคณัมพร.	สุนทรเลขา	55460144
3. นายจิรฤต	พานิชการ	55460182
4. นส ชุตติกาญจน์.	วงศ์วันนา	55460236
5. นส ธนัชพร.	วงษ์วรรณภา	55460397
6. นสนันท์ชชา.	ศรีวิจารย์	55460489
7. นายพรพัฒน์	ทวีสุข	55460656
8. นส สุภาภรณ์.	พิณพาทย์	55461301
9. นส จิตราวรรณ.	จันทร์มา	56480066
10. นายธีรพัฒน์	อำพันพงษ์	56480165
11. นายเสนีย์	งามเลิศพอจิต	56480387

หน้าที่และความสำคัญของตับ

มาดูแลกันเถอะ **ตับ**